

Orde voor het ochtendgebed op zondag 24 mei 2020

De Paaskaars brandt

Orgelspel

Klokgelui

Welkom door de ouderling van dienst

De tafelkaarsen en het lichtje van de kinderdienst worden aangestoken

Openingsvers

v. Heer, open mijn lippen

G. Mijn mond zal zingen van Uw eer

v. God, kom mij te hulp

G. Haast U mij te helpen

Bij de zondag

Vandaag is het de zondag tussen Hemelvaart en Pinksteren.

Vaak wordt deze zondag 'Zondag Weeskind' genoemd, nu Jezus naar de hemel is opgevaren en de leerlingenkring als wees lijkt achter te blijven.

Onze lezing uit het Johannesevangelie vertelt juist dat Jezus hen niet alleen laat, maar hen iets heel bijzonders geeft waardoor ze Hem nabij blijven en Hij hen.

Een andere naam voor deze zondag is 'Exaudi'. Deze naam komt uit Psalm 27, die ook vaak op deze dag wordt gelezen. Het betekent 'Hoor mij'. Hoor mij als ik tot u roep. Die naam past beter bij het bidden van Jezus in het Johannesgedeelte, zijn bidden op een moeilijk en donker moment in zijn leven. Psalm 126, die wij vandaag lezen, sluit daarbij aan met de roep van velen om uit een vijandige leefwereld thuisgehaald te worden. Dat herkennen wij vast in deze vreemde tijd, die wij nu beleven. Maar we beginnen nu met een vrolijk lentelied, dat Gods aanwezigheid bejubelt in alles wat groeit en bloeit en fluit.

Lied 977 'Ga uit, o mens, en zoek uw vreugd' (alle verzen)

1 Ga uit, o mens, en zoek uw vreugd,
 nu in de len - te zich ver-heugt
 al wat er leeft op aar - de!
 De gaar-den zijn op 't schoonst ge-sierd,
 op-dat gij 't lie-ve le - ven viert,
 dat God u o - pen-baar - de.

vers 2

De bomen staan in blad gezet,
 de aarde dekt haar naaktheid met
 een lichte groene wade;
 en tulp en narcis evenzo:
 veel heerlijker dan Salomo
 bekleedt ze Gods genade.

vers 3

En vogels, waar men hoort of ziet,-
 de leeuwerik zingt het hoogste lied,
 de zwaluw voedt haar jongen.
 De bronnen ruisen overal,-
 loof Hem, in wie u eens voor al
 het leven is ontsprongen.

vers 4

De akker wordt een gouden woud,
 daarin verblijdt zich jong en oud.
 Roem dan de gunst en goedheid
 van Hem die geeft in overvloed,
 Hem, die het menselijk gemoed
 verzadigt met zijn zoetheid.

vers 5

God heeft zijn schepping goed gedaan,
 hoe zou ik zelf dan buiten staan?
 Hij heeft de dood verdreven.
 En ik zing mee, nu alles zingt,
 het lied dat overal weerklinkt,

de lofzang om het leven.

vers 6

Want is het, Heer, reeds hier zo schoon
en geeft Ge ons al zo heerlijk loon
op deze arme aarde,
wat heerlijkheid moet dan eenmaal
ons wachten in uw hemelzaal,
Gij ongeëvenaarde!

Vers 7

Ja, welk een lentelijk festijn
zal het in Jezus' lusthof zijn,
hoe moet het daar wel klinken,
waar duizend serafijnen hem
lofprijzen met hun gouden stem
en als de sterren blinken!

Psalmlezing Psalm 126

Zingen: refrein van Lied 126a 'Als God ons thuisbrengt...'

refrein: 1 voorzang, 2 allen

Als God ons thuis - brengt uit on - ze bal - ling - schap,
dat zal een droom zijn. Als God ons thuis - brengt
uit on - ze bal - ling - schap, dat zal een droom zijn.

Lezen (lector):

Toen de Heer het lot van Sion keerde,
was het of wij droomden,
een lach vulde onze mond,
onze tong brak uit in gejuich.

Toen zeiden alle volken:

'De Heer heeft voor hen iets groots verricht.'
Ja, de Heer had voor ons iets groots verricht,
we waren vol vreugde

Zingen: refrein van Lied 126a 'Als God ons thuisbrengt...'

refrein: 1 voorzang, 2 allen

Als God ons thuis - brengt uit on-ze bal-ling-schap,
 dat zal een droom zijn. Als God ons thuis - brengt
 uit on-ze bal-ling-schap, dat zal een droom zijn.

Lezen (lector):

Keer ook nu ons lot, Heer,
 zoals U water doet weerkeren in de woestijn.
 Zij die in tranen zaaien,
 zullen oogsten met gejuich.

Wie in tranen op weg gaat,
 dragend de buidel met zaad,
 zal thuiskomen met gejuich,
 dragend de volle schoven.

Zingen: refrein van lied 126a 'Als God ons thuisbrengt...'

refrein: 1 voorzang, 2 allen

Als God ons thuis - brengt uit on-ze bal-ling-schap,
 dat zal een droom zijn. Als God ons thuis - brengt
 uit on-ze bal-ling-schap, dat zal een droom zijn.

Lezing uit Johannes 17 en overdenking in afwisseling

We leven in een vreemde tijd, een lastige en nare tijd door een bedreigend en ongrijpbaar virus.

Argeloos gaan of staan waar we willen is er niet bij. Steeds moeten we bedenken: Ga ik daarheen? Hoe dan? Beter van niet?

We zijn niet meer thuis in ons eigen levenspatroon. Dat raakt ons diep, raakt onze ziel, die soms lijkt te dolen in een vreemd land, intens verlangend naar veilige vastigheid.

Meer dan ooit zijn we ons ervan bewust dat je de ruimte buiten deelt met anderen. Ook met de dieren. Lijkt het maar zo, of fluiten de vogels echt

uitbundiger? Hoe komt die schuwe roerdomp erbij om in het riet van onze woonwijk z'n thuis te zoeken? Is het de rust, de stilte, de schonere lucht? Een nare tijd ja, maar ook een tijd die tot nieuwe overwegingen en afwegingen leidt. Kan er misschien toch iets goeds uit deze tijd voortkomen? We realiseren ons dat het anders moet gaan in ons samen leven op deze aarde. We zien nu af en toe dat dit ook kan! Ja, we zijn uit ons doen, maar kunnen we ook in een ander, nieuw doen komen en daarin aarden?

Nu zijn we hier, in de kerk, verbonden met de kerk, ook al zijn we er niet allen lijfelijk aanwezig. Anders ja, maar we vieren het samenkomen voor Gods aangezicht. Dat willen en kunnen we niet missen bij al die overwegingen en afwegingen, bij al die onzekerheden en dilemma's die ineens op het bordje van de wereld liggen. En ook op ons bordje, - wij, die ons rekenen tot de kring rondom Jezus. Wij, zijn gemeente. Zou God uit al dit duister ook tot iets goeds kunnen leiden? Die vraag heeft niets van doen met de opvatting, al gaat die rond, als zou God dit virus voor een hoger doel ingezet hebben. Zo'n opvatting, doet schade aan Gods eer. En ook aan die van de mens. Toch willen we ons geloof in God, Schepper, Vader van Jezus Christus, Ontfermer over mensen, in verband brengen met hoe we deze nare tijd beleven. En er moed en troost in zoeken.

Dietrich Bonhoeffer, Duits theoloog, zat in 1943 in de gevangenis in Berlijn vanwege z'n verzet tegen Hitler-Duitsland, en hij was zich er zeer van bewust hoe zijn leven bedreigd was. Hij kwam in die heel moeilijke tijd tot deze geloofsuitspraak: 'Ik geloof dat God uit alles, ook uit het grootste kwaad, iets goeds kan en wil laten ontstaan.' Dat maakt indruk.

Ik denk dat onze lezing uit het evangelie van Johannes ons dichter bij zo'n geloofsuitspraak kan brengen, ook al zijn onze en zijn situatie heel verschillend.

Als eerste zin lezen we in Johannes 17: Zo sprak Jezus. Meestal kijk ik dan direct in het gedeelte ervoor wat Jezus daar zei. Nu niet. Alsof deze paar woorden alles samenvatten wat Jezus gezegd en gedaan heeft, en het begin van dit evangelie opnieuw voor ogen halen, hoe het begon: 'Het woord is vlees geworden. Het woord dat bij God was, waardoor alles is ontstaan, dat licht was voor de mensen en dat de duisternis niet heeft gegrepen.'

Dat woord vond gestalte in deze mens, Jezus, in z'n leven in beweging om mensen, in z'n zoeken naar recht en vrede, in de vreugde die hij bracht toen hij een blinde genas, een gekromde oprichtte, een vreemdelinge ontving en opving, kortom in liefde voor allen die kwetsbaar zijn.

Dat alles, dat 'Zo sprak Jezus' klinkt nu, hier, onder ons, in een nare tijd. Nu wij ons kwetsbaar voelen bij al dat bedreigende anders om ons heen, uit ons doen, diep verlangend om terecht gebracht te worden, bijeen, bij elkaar en God, bij zijn vrede en vreugde.

We lezen Johannes 17: 1-5

1 Zo sprak Jezus. Daarna sloeg hij zijn ogen op naar de hemel en zei: 'Vader, nu is de tijd gekomen, toon nu de grootheid van uw Zoon, dan zal uw Zoon uw grootheid tonen. 2 Hij heeft van u macht over alle mensen ontvangen,

de macht om iedereen die u hem gegeven hebt het eeuwige leven te schenken. 3 Het eeuwige leven, dat is dat zij u kennen, de enige ware God, en hem die u gezonden hebt, Jezus Christus. 4 Ik heb op aarde uw grootheid getoond door het werk te volbrengen dat u mij opgedragen hebt. 5 Vader, verhef mij nu tot uw majesteit, tot de grootheid die ik bij u had voordat de wereld bestond.

II

Jezus zei eerder al een paar maal: Mijn ure is nog niet gekomen.

Hier bidt hij: 'Vader, nu is de tijd gekomen.' De wereld toont zijn macht en werkt hem de wereld uit. Een moeilijke tijd, nou en of.

Tegelijk toont de hemelse macht, God, zijn liefde, die niet toelaat dat de duisternis wint. De Vader en de Zoon blijven elkaar nabij.

Ook laat Jezus de zijnen niet los, laat hen niet als wezen achter, maar blijft hen nabij door hen het eeuwige leven te schenken. Niet te beloven, maar te geven, hier en nu.

Eeuwig leven. Het eeuwige leven: wat een misverstanden zijn er rondom deze woorden.

Een eerste gevaar is dat wij zouden uitstralen dat je het hier en nu niet moet zoeken. Hierna, elders, komt het echte volle leven. Kijk maar naar de tekens. Die vertellen enkel verval en ondergang. Deze wereld is slechts schijn. Als we dat uitstralen, zien we niet meer hoe her en der er al iets van een andere wereld schemert. Dan plegen we eigenlijk een soort van verraad aan dit hier en nu. Als we zeggen, in wantrouwen en zonder hoop, dat er niets goeds uit deze nare tijd zal voortkomen en we vast zo gauw als mogelijk weer zullen afspurten op hoe het was. Als we schamperen dat goedkope vliegvakanties echt niet massaal genegeerd gaan worden.

Waar we in zulk wantrouwen blijven steken laten we onze ziel eigenlijk in ballingschap gaan en laten we haar over aan het lawaai, de rumoerigheid, de opdringerigheid van stemmen, appéls, die beweren hét te hebben: het echte leven, het geluk, het volmaakte. Dat is het andere, tweede gevaar. Stemmen, verlokkingen, verleidingen, die gemakkelijk munt slaan, letterlijk, uit dat dwalen van onze zielen, want allemaal beloven ze aanzien, status, bewondering, genot, vervulling.

Eeuwig leven. Wat schenkt Jezus ons hier op Wezenzondag, biddend tot God? Hij zegt: 'Eeuwig leven dat is God kennen en mij die hij gezonden heeft'. Kennen in de bijbel is kennis hebben aan, verkering hebben met, je begeven in een relatie van liefde met God, en proeven wat hij voorheeft met zijn schepping. Al zien, hier, waar dat oplicht, de glans van die liefdevolle betrokkenheid. Paul Gerhardt bezingt dat in het lied waarmee we begonnen: de aarde een lichtgroen gewaad, de hun jongen voedende zwaluwen, de gouden akkers, tekenen van Gods liefde en genade. Paul Gerhardt, die de verwoesting van de dertigjarige oorlog meemaakte, die zijn kinderen heeft zien sterven, die alle reden had om zich op deze aarde niet thuis te voelen. Hij kon het: in geloof zowel mens op deze aarde zijn, als ook een mens die georiënteerd bleef op dat hemelse rijk, waar geen honger en dorst meer zal zijn. Voor hem waren er plekken waarop de twijfel zweeg en

hij God de lof kon zingen. Hij kon als het ware ademen in Gods adem. En die schenkt leven.

Het is een kunst, een levenskunst, om in het donkere hier en nu te leven en ook al in wat komen gaat. God kunnen lezen in gedaanten van zijn aanwezigheid en hem missen waar hij niet te vinden is. Een verzoende met wat misging kunnen zijn, en niet kunnen berusten in de troosteloosheid overal op aarde. Een thuis hebben voor de ziel, en een thuis missen. Het zijn tegenstellingen die een mens échter, menselijker maken.

Daarbij wil Jezus ons bewaren, nabij zijn.

We lezen Johannes 17: 6-7

6 Ik heb aan de mensen die u mij uit de wereld gegeven hebt uw naam bekend gemaakt. Zij waren van u, maar u hebt hen aan mij gegeven. Ze hebben uw woord bewaard, 7 en nu begrijpen ze dat alles wat u mij hebt gegeven, van u komt.

III

Je ziet op tv. hoe mensen omgaan met wat dit vreemde virus teweeg brengt. Wat een vindingrijkheid zien we, hartverwarmende hulp, nieuwe vormen van elkaar zien, spreken, ook als dat op afstand moet. Zou je in zulke dingen 'gedaanten' mogen zien van de naam die Jezus ons bekend heeft gemaakt? De naam waarin we bij elkaar komen: Onze hulp is in de naam van... Altijd ontroert dat: die naam 'Ik zal er zijn', ja in die gestalten van ontferming, aandacht, tijd en ruimte geven aan de ander.

Op een avond was er een blinde man op tv. Met zijn geleidehond. Hij was gewend om met de tram en met z'n hond naar z'n werk te gaan. Nu ging dat niet meer. Gewend was hij altijd al om de ruimte af te tasten die er voor de ander en voor hem was. Gevoelig voor aanwezigheid. Alsof hij daarvoor een speciale antenne had. Men interviewde hem bij een supermarkt. Een medewerkster daarvan vroeg of hij een paar stappen opzij kon gaan, dan kon zo'n karretje met dozen en kratten erlangs. 'Oh, pardon, ik sta in de weg?' Met zo'n rust en geduld dat het mij de woorden deed inslikken die mij op de tong lagen: Ziet die vrouw niet dat deze man blind is en die wagentjes niet kan zien? Die blinde man werd voor mij ineens een gestalte van de Aanwezige, van God. Alsof er een stem was: En zo sprak Jezus. Jezus sprak God tevoorschijn in deze man. Een man die er zo bekwaam in is geworden de aanwezigheid van een ander af te tasten, is ook bekwaam de Aanwezige, de naam, present te stellen: Ik zal er zijn in geduld, in vriendelijkheid, in ruimte geven. Gaven van de Geest, die deze tijd draaglijk maken, een ander normaal laten doorschemeren als het opgejaagde dat ons samen leven hier en nu zo kenmerkt. Deze man accepteert zijn eigen grenzen en schenkt zoveel ruimte. Van deze man kun je leren je eigen begrensdheid te accepteren, -we hebben niet alles in de greep in ons leven-, en toch iets van die andere wereld present te stellen in geduld en vriendelijkheid en ruimte geven. Dat kan troosten en bemoedigen en vernieuwend zijn. Bonhoeffer kwam in zijn moeilijke tijd tot die bijzondere geloofsuitspraak. Juist dit voorjaar gedenken we hem in het bijzonder, nu het 75 jaar geleden is dat hij kort voor het einde van de oorlog geëxecuteerd werd. Ik geloof dat God uit dit meest kwade tot iets goeds kan leiden. En hij vervolgde:

Daarvoor heeft hij mensen nodig die in alle dingen van dienst willen zijn tot het goede. Zo'n mens heeft niets anders te doen dan bidden en recht doen. Bidden voor wie huilen om wat deze ziekte hen heeft aangedaan, voor wie de spanning van deze tijd zwaar gaat vallen, voor wie de eenzaamheid te groot wordt. Bidden in zijn naam, en de creativiteit van de Geest zoeken om present te zijn, aanwezig.

Jezus doet het ons voor. Hij bidt voor ons, voor de zijnen in de wereld, om verbonden te blijven met hem en de Vader, zoals ook hij één is en verbonden met de Vader. Bidden, in die eenheid treden, er in binnengaan en Gods adem inademen.

Dan zal onze ziel thuis komen, vrede vinden en vreugde.

We lezen Johannes 17: 9 en 11

9 Ik bid voor hen. Ik bid niet voor de wereld, maar voor de mensen die u mij hebt gegeven, omdat zij van u zijn. 11 Ik ben al niet meer in de wereld, ik ga naar u toe, maar zij blijven wel in de wereld. Heilige Vader, bewaar hen door uw naam, de naam die u ook aan mij gegeven hebt, zodat zij één zijn, zoals wij één zijn.

Orgelspel

Lied 665 'Om Christus' wil zijn wij verblijd ...' (alle verzen)

1 Om Chris-tus' wil zijn wij ver-blijd.
Hij heeft in al - le men-selijk-heid
- een zoon die naar zijn va - der aardt -
God in het vlees ge - o - pen-baard.

vers 2

Loof Hem, die van de Geest ontving
voor altijd zijn rechtvaardiging,
de Geest, die Hem herleven doet
in mensen, menselijk vlees en bloed.

vers 3

Hij, die ontheven hemelhoog,
te stralend voor het sterfelijk oog,
aan de engelen verschenen is
in 't licht van zijn verrijzenis, _

vers 4

Hij is aanwezig in het woord,
dat wordt gepredikt en gehoord
in heel de wereld en geloofd,
en dat ons zegent hoofd voor hoofd.

vers 5

Om Christus' wil zijn wij verblijd,
die inging in Gods heerlijkheid
en voor Gods ogen, stralend schoon,
is wat wij zullen zijn, - de Zoon.

Collecte-aankondiging

De collecte is vandaag voor een project van Kerk in Actie, dat straatkinderen in Oeganda nieuwe kansen geeft. Giften kunt u / kun je overmaken over bankrekening NL60 SNSB 090 18 74 329 op naam van Diaconie Maarland, onder vermelding van "Straatkinderen Oeganda". Zie voor het rekeningnummer ook de website of voorin het kerkblad.

Gebeden Dankzegging
VoorbedenGod wij vragen U / Hoor ons gebed

Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen
en uw wil gedaan worden op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij hebben vergeven
wie ons iets schuldig was.
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons uit de greep van het kwaad.
Want aan U behoort het koningschap,
de macht en de majesteit tot in eeuwigheid. Amen.

Lied 967 'Zonne der gerechtigheid...' vers 1, 5 en 6

1 Zon - ne der ge - rech - tig - heid,
ga ons op in de - ze tijd,
op - dat al wat leeft de dag
in uw kerk aan - schou - wen mag.
Er - barm u, Heer.

vers 5

Geef geloof aan wie Gij zendt,
hoop en liefde, dat op 't eind
wat met tranen werd gezaaid
met gejuich mag zijn gemaaid.
Erbarm u, Heer.

vers 6

Laat ons zo uw heerlijkheid
zien in deze donkere tijd,
opdat wij nu en voortaan
trouw U ter beschikking staan.
Erbarm u, Heer.

Uitzending en zegen

V: In goede machten liefderijk geborgen
verwachten wij getroost wat komen mag.
God is met ons des avonds en des morgens,
Is zeker met ons elke nieuwe dag.

Orgel: Amen

Orgelspel

Medewerking:

Koster	Dick Stoter
Organist	Ab Gramsbergen
Zangers	Reina en Tineke Zijlstra
Ouderling	Maarten Burggraaff
Predikant	Riky Chrisstoffers